

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Helyben házhoz hordva és vidékre postai megküldéssel.

Egész évre 4 frt — kr.
Félévre 2 frt — kr.
Negyedévre 1 frt — kr.
Egyes száma ára 10 kr.

Hirdetéseket különösen számítunk.

Hivatalos hirdetéseknek 100 szög 1 írtért közölhetnek.

Kincstári helyéged minden hirdetésért 30 kr.

Hirdetéseket s előfizetéseket felvesz Landesmann M. könyvkereskedése S.-a-Ujhelyben.

SÁTORALJA

Zemplénvármegye közérdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL

hova a lap valamely részét illető közlemények a az előfizetési pénzek, hirdetési költségek, díjak és a lap szerkesztésére vonatkozó felhatalmazásokhoz.

Sárospatak, Békésy-utca 174. sz.

Keziratok a nem adunk vissza

Bérméretű leveleket nem fogadjunk el

Ny. írték minden ára 20 frt.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ-TULAJDONOS:

STEINFELD JENŐ.

TÁRS-SZERKESZTŐ

REZ LÁSZLÓ.

Megemlékezés.

1896. november hó 1-én.

Ez a hét a megemlékezés hete. Megemlékezünk halottainkról, kik immár ott nyugosznak ama csendes föld alatti sírokban, hol nem hallani többé az élet küzdelmeiről. Csendes rideg a temető, mely lakást és nyugalmat ad, ha az élet versenyhomokjain közködve vívtuk a harcot, elérhetetlen pálya vár a boldogság után.

Ki hallotta valaha megmozdulni, háborogni a sírokat? A sírookban a koporsókat, a koporsókban a csontokat és a csontokban a megfagyott velőt? Nem senki! Alusznak azok melyek, mert a sír a nyugalom hazája. És mégis halottak napján úgy tesz nekünk, mintha a sírban rejtélyes hangok zendülneek meg: a mint szól az istenhez és tanít, hogy az emberiség kincstára szünet nélkül gyarapszik; a nemzetiségek gyümölcsöznek; hogy őseink, nagy embereink bár eltávoztak; a haza örököse lett hagyományaiknak.

Mint a római, őseinek szobra előtt tanult nagy lenni; mi is dicsőinkre való visszaemlékezésünknel meritünk buzgalmat és lelkesedést.

Hiszem csak törpe nép felejtet nagyságot.
Csak elfajult kor hos előléket.
A vétkes ölései sírlakához
És gyűjtö a sugár új szövevényeket.
És ha jó mel halványul sugara:
A régi nap ragyog ősi lak honara.

Silány nemzet az, melynek nincs szíve érezni. Ama sok nehéz küzdelmes, önfeláldozás és nyűg, mely a nemzetek útját jelöli.

TÁRCZA.

Én tettem meg!

(Feltáp.)

— A „Sátoralja” eredeti tárczaja. —

Lelki Gyula országos képviselő, nekem kedves jó barátom elbeszélése után vetem papírra a következő élethű rajtot.

Ha számba akarom venni — beszélte nem egyszer a barátom — hogy kinek, minek köszönöm képviselői állásomat, csak egy bizonyos: az, hogy semmi eddig tett szolgálataimnak, sem személyes tulajdonaimnak, sem annak a néhány ezer forintnak, amit elköltöttem rá, nincs épen semmi részök benne. Kegyelemnek köszönöm feltétlenül, annyi bizonyos; csak azt nem sikerült eddig megállapítanom, hogy ki ennek a nagy jószágnak egyedüli forrása, mert felette sokan követelődnek érte.

A választás napjára nem utaztam volt le, hanem itt a központban vártam nagy türelemmel az eredményt. Meg is érkezett este felé, nem kisebb személytől, mint magától a választási elnöktől a távirat. Ennyiből állott. „Gratula-
lók. Megvan. Roppant erőfeszítéssel agyan, de keresztül vittem. Gratulálók.”

áthatóan, felmelegítvén a szíveket, mint a nap a földet. — áldást és termékenységet idéz elő. — Szellemek hatalma, ragaszkodás ösíségét új honszerelmet teremt, magába szedi a lelkesülés az áldozat készség legvékonyabb erecskéit is, hogy majd mint ragadó, áldásthöz, folyó öntöztesse meg a közboldogulás mezejét. Peldájuk megédesíti, felszenteli, termi, munkálni, áldozni tanítja a szíveket. Megtanít büszkeséggel és lelkesedéssel járni azon az ösvényen, hol nagy embereink kezeinek munkája, szávaik nyoma, szellemeik diadalma, fájd nagy lelkük borongása s könnyeik látszanak.

Peldájuk a nagyság és magasra törés tanító mestere, mely azt eslelésközi, hogy az időben hozzájuk hasonlók álljanak elő!

A munkás lelkesedésben, melyet példájuk teremt, ők maguk születnek újra.

A korteskedő vármegye.

(R. L.) Szabadságunk után epedő lényünk minden idege dagadt az izgatottság miatt, melyet az elkeseredés idézett elő a legutóbbi napok alatt, melyek az alkotmányos jogok gyakorlására valóak e hazában rendelve. Most már elmolván e napok — a néma fájdalom legalább kisséleg nyugodtá tesz; s most már érzünk magunkban annyi lelki erőt, hogy legalább nagyjából el tudjuk vármegyéinkről mondani azt, a mi ezt a mely fájdalmat kelté lelkünkben a nélkül, hogy a magas politizálással vádolhatra bennünket bárki is.

E lap hasábján mindennel akarunk foglalkozni, csak a magas politikával nem. A lefolyt izgalmas napok alatt megjelen számunk is igazolja ezt, a mikor felröptünk mindazon dolgainkat, a melyekből — bár ráfogással is — politikai izt lehetett volna kiderülni. Most azonban már, a mivel ismét visszacsúszott megyei és társadalmi életünk folyása régi medrébe, kezünkbe vesszük tollunkat, melynek segítségével be szoktuk mutatni a nyilvánosságnak, meg azoknak, a kiket érdekel, azt, a mit inkorrektnek, a mit visszaélésnek látunk s látnak mindazok, a kiknek van érzékük az emberi jog, az egyeni szabadság iránt s a kiknek alkalmuk is olyan, hogy ez érzéküket respectálhassák s nem kell szíveikben nemely érzelmük számára külön lakatra zárt rekeszt készíteniök.

A korteskedő vármegyét akarjuk bemutatni nyilvánosságunknak. Ehhez van jogunk. Mert lapunk programjával a vármegyei és a társadalmi élet ügyeit tüztük ki tárgyalás és tisztázás végett. E napok alatt pedig fájdalmasan tapasztaltuk, hogy a mi megyei életünk korrumpált élet, a régi Zemplénmegyének már nem is romja, mert e romokból eltűnt már az értékesebb, a hasznavehetőbb vér nagy részben s a mi kevés még e romok között meg van, az a hasznaveletlenségek között nem tud a felszínre kerülni, hogy megláthassuk s fél is használhassuk.

Bemutatjuk igen. S minthogy egyszerre mindent el nem végezhetünk, egy bizonyos irányt nem fogunk szünni folytonosan bíraltunk tárgyává tenni ez után sem.

Csak hogy nem sokáig lehettem boldog a hitemben, mert Cserteparti Esaiás urambátyámtól, az alispántól is levél érkezett s abban egészen másként volt elbeszélve a választás története. Csergheőt is említi egy helytt, de csak úgy, hogy az a mihaszna majdhogy elgyetlenkedte a dolgot, különben be van bizonyítva, hogy egyesgyedül és kizárólag ő kegyelmének köszönhetem a megbízó levelet. „Leint jartadkor nem timentem ugyan melletted — írja — mert dobbal nem lehet mardarat fogni; hanem annál biztosabban dolgoztam kéz alatt. Én megtehetlek teged országos képviselőnek, de te is alj mellettem a megyei politikában. Ott fenn sokat tehetsz. Jól tudhatod, mennyi romlás hozott a megyére ez a Keselyű családja, a mely árulással kapta a Keselyű címet. Nagy ideje, hogy kiszorítsuk a befolyásból.” stb. Tehát Cserteparti urambátyám tett meg! Ez is jól van. Ittrább a Csergheő Mihály érdemével! A főispánnak, gróf Keselyű Abrahamnak több rendbeli igen örökös célzásáról, Péter ösém lojóni követelődzéséről, Csiga Laci gyorsan ruhájó váltóiról, mint önkényt érthető dolgokról, hallgatva most, es a egy báli jelenetet akarok elbeszélni.

Megullantam — a jogászt hálón vagy nyelven — választókörületem székhelyének ün-

Na hát elhittem.

Ime hát: E legutóbbi, fentebb is jelzett napok alatt arról győződünk meg, hogy megnyekben az első ember — a ki már méltóság, úgy fogja fel hivatását, hogy az ő egyeni meggyőződését — ha tüzzel is, ha vassal is — keresztül vigye a vármegyében, tekintet nélkül arra, hogy a megyének zöme úgy gondolkozik, érez-e vagy nem. De még ez hagyján! Nem akarunk jogot venni magunknak ahhoz, hogy ennek elbírálásába még csak bele is fogjunk, mert az az elvünk, de a mi hitünk, hogy a megyének ez az első embere, tulajdonképen nem a megyéé; más hatalomé, más hatalomnak a végrehajtója.

De már az ellen határozottan tiltakozunk, tiltakozni bensőnk kényszerít, hogy megyénknek választott hivatalnokai az országos képviselő választásoknál *mint főkörtések* szerepeljenek. Nem főkörtéseket választott megyénk, hanem a megyei ügyeknek, buzgó serény, igazság szerető, részrehajlatlan munkásait.

S ime azt kell tapasztálnia e megye választóinak, hogy nem olyanokat választott jó részben, a minőket ő gondolt, hanem korteseket.

A főszolgabírók, meg a szolgabírók egy része beszegődött egy politikai párt szolgálatába s napokra elvonta magát járása ügyeinek vezetésétől. Pedig mennyi ügyesbajos dolga van egy-egy járásnak, melyeknek el nem intézése valóságos bűn. Személyes tanúi voltunk annak, midőn egy főszolgabíró két falu választóit *kérkedve* vezette be a választáshoz.

Hát a jegyzőkről mit szólunk? Ezek a községeknek a választottai. Az volna hivatásuk, hogy a községek ügyeit vezetnék, rendeznék, választók ügyeit elintéznék, azokat a jóra vezérelnék: és ime ők sutba dobják — szintén napokon — hivatalos dolgaikat s beállnak korteseknek, felhasználva tekintélyüket, hivatalos állásuk tisztetét egy párt szolgálatára.

Ez mind egészségtelen állapot. Így jó rendre, részrehajlatlanságra nem is számíthatunk. Mert azt azok ne akarják elhittetni velünk, hogy egy ember két nagy munkát egy időben képes elvégezni. Már pedig a közigazgatás és a korteskedés két, csaknem emberfeletti munka.

És most már kérünk mindenkit, hogy ne is csodálkozzék a mai közigazgatás gyalogságai, hiányai felett; mert jó közigazgatást ilyen viszonyok közt nem képzelhetni. Igazságtalanok volnánk, ha a mai hivatalnokoktól azt kívánnók, hogy érdek nélkül, gyorsan intézzenek minden ügyet el. Igazságtalanok volnánk, ha az ügyek el nem intézéséért vad támadna bennünk a *közigazgatási tisztviselők ellen*. Mert az a közigazgatási tisztviselő holnap ott, a hol már fenyegetett, kért, igazságot tenni nem tudhat. S ha feltámad benne az igazságérzet, várnia kell, míg az idő legalább egy kissé elmosza emlékét annak, a mit mint főkortes vitt véghez.

De nem, nem fűzzük most tovább e fájdalmas gondolatainkat, mert még most sem találjuk lélekállapotunkat egészen alkalmasnak az ily szomorú dolgok tárgyalására. Vagy legalább nem akarjuk, hogy a társadalom — most tüstént az izgalmas napok után elfoglaltsággal vadoljon bennünket. Majd keressünk alkalmakat, hogy a személyekkel és tényekkel megösmertessük a nagy közönséget s felhívjuk figyelmét az illetékeseknek, hogy követelje már egyszer e betegségnek gyógyítását, ha másképen nem lehet a gyógyítás, vágja ki a rákfenét a megye testéből. A néma fájdalom kínzó. Igyekeztek hát mindenki e néma fájdalomnak okát meg szüntetni. E megye választói meg vannak sértve, mert bizalmuk nem úgy használtatott fel, mint a hogy ők várták azt: e visszaélést elfelejteni annyi, mint bátorságot adni a jövőre — már nem a visszaélésre, de a teljes negligálásra.

... Bizony-bizony orosz időket élünk, rosz csillagok járnak, — korteskedik a hivatalos vármegye is

„Egy pár szóra“ az utolsó szó.

E lap közelebbi számában felelet jött »S.-a. Ujhely nagykorúsítása« című észrevételekre, melyeket alólirott merészelt megtenni a rendezett tanács kérdésében kiküldött bizottság felhívására. De hogy kitől jött, azt nem tudhatja aki csak a betiket olvassa, a nélkül, hogy a sorok között

észre venné Jákóbb hangját, mert semmi jelzés, semmi aláírás nincs. De mivel előtem és hiszem, mások előtt is ösmeretes a hang, teljes meggyőződéssel állíthatom hogy nem e lap szerkesztősége, hanem más az, ki vastag tévedést látott észrevételeimben, mert az ő szemüvege fordított képet mutat, mint a »camera obscura« lencséje; kár, hogy nem paszulya, mit anonimusz annyira szeret.

Midőn a rendezett tanács kérdése szönyegre került egy drámalet indult meg azt megakadályozni, e lap hasábjain cikkek jelentek meg, a melyekkel nem értettem egyet... írja anonimusz. Pedig, akik *élenk érdeklődéssel kísérték figyelemmel* a kérdést, ily cikkre e lap rovataiban emlekezni nem tudnak: mert azon közleménytől kezdve »Igen vagy nem« egész »S.-a. Ujhely nagykorúsítása« című észrevételig nem jelent meg e lapban egy betű sem, mely ellene emelt volna hangot a rendezett tanács kérdésének; tehát, ha anonimusz nem értett azokkal egyet, úgy azt hiszem, mert ebből következik, hogy jelenlegi cikkének irányával sem ért egyet, mert e cikke is azon skálán játszik, gyakorlatlan kézzel ugyanoly hamis hangokat ad, mint az előbbi egy kéz írására vallók.

Nem tudom, mit olvashatott anonimusz, cikkem helyét azt állítja, hogy nem mondtam meg, mikor lenne üdvös az átalakulás. Ha csakugyan érdeklődik iránta, olvassa el még egyszer és ott fogja lenni e kitétel »hosszabbítsuk meg kiskorúságát egy-két esztendővel«, miből azon következtetést, mint ha én in aeternum kívánom halasztani az átalakulást, rosz akaratu elferdítéssel sem vonhatja be.

Azon fogadalma, hogy arra a térre, melyen »Sic« akar haladni, nem lép, csak elővigyázatot jelent, mert bizony az igazság útja tövises és sokszor célra sem vezet a hamissággal szemben, hogy valaki mégis erre lépjen, arra erősebb eltökélés és nemesebb ambíció szükséges. De egyszerű mint le is kötelezett ígéréttel, mert így egyedül haladva, legalább gyanu nélkül haladhatok utamon.

Egyik helyen azt mondja: »Sic fr so- kat... olyanokról, a melyek nem létez-

nepel divat-királynőjét, a szép ügyvédnét. Természetes, hogy egy pillanat alatt mellette termettem. Hát az én szép asszonyom duzzog: csak félválról beszél. — Nagysád, az istenért, mivel vezettettem el mindenkéül magasabb beesü kegyeit? A szép asszony beszélni kezd és szemrehányásokkal halmoz el. Hogy én milyen hamar megfelejtetem a választásról. Pedig hoi ha ő nem lett volna! Mennyit lóttott-futott érettem. Mi mindennek volt kitéve. Hogyan fordította meg a dolgot kétszer is. Egyedül csak ő, s csupán csak érettem. Már ha tetszik, ha nem, az ő fúradozása nélkül ma nem volnék képviselő.

Ugy van; hiszem, tudom, megesküszöm rá. Jó, hogy közel volt a feleségem, mert még haj lehetett volna belőle, annyira elhittem a szép asszony beszédét.

Minden mámor után bekövetkezik az émegegés. Nálam a szép ügyvédnét hájas duzzogása után Prémós Pál ur személyes megjelenséében állott be. Prémós Pál, Prémós Pál! hogy vitt volna el tőled az ördögök nagyapja születésed előtt tíz esztendővel!

Ez aztán fizető a talpán!
Mikor felépitem volt, egy darabig nem is volt ellenjelöltem. Azt hittem, hogy egyhangúlag lesznek megválasztva minden küzdelem nélkül. Elfelejtkeztem volt mámoromban Prémós Pálról arról, hogy egyhangú választás esetében pár esztendőre menne tőnkre az ő uratása.
Mert van neki hebe-korban egyéb hivatala

firtatott, szaglárkodott szerzetesét, a mig egy bukófében lévő bárót megfogott ellenjelöltül. Persze, hogy az ő báróját nem vettem komoly számba: de volt esze hozzá Prémós Pálnak, hogy kettőnk versenyegésébe bízattva, egy nemzetiségi jelölést is begrasson harmadiknak.

A dolog kezdett bonyolódni és Prémós Pál megkezdhetne művészetét.
Legelőbb a bárót fejte meg ezeröttszáz frtjg. Mikor aztán attól nem volt mit kapnia többé, akkorra az én párthívem arra a meggyőződésre jöttem, hogy megválasztásom csak úgy biztos, ha Prémós aramat megnyerem.

Alkudoznom kellett vele.
Első követelése az volt, hogy térítsem meg azt az ezeröttszáz forintot, a mit ő a báró érdekében elköltött. Mindenki tudta, hogy egyetlen krajczárt sem költött a gazember, hanem ő esikart ki épen ezeröttszáz forintot a bárótól: de a végén mégis el kellett fogadnom követelését.

Már most hívenem lett: épen úgy desért agyba-főbe, mint a hogy gyalgított előbb. Bizzam csak rá, most már bizonyos a siker! hanem biz a költséggel jár. Rendre-rendre kiesikart még töllem ezeröttszáz forintot a folyó költségekre. Abból sem költött el semmit; hanem választás után benyújtott hozzáam koesma dörbözöléséről valami négyszáz forintra menő számlát.

Ez az ékes mákvirág keresett fal képviselő is a vármegyénél, de legfőbb kenyérkeresete a képviselőválasztás.

Akkor is, a mikor engem kijelöltek, addig ségem második évében. Elfogyott a választási bevétel; nem tudta bevarni a harminál esztendő. Azzal állott elő, hogy ő szerenest-lejje az én képviselőségemnek. Igazságos pereit azóta mind elveszti, mert a bírák a báró párthívei voltak. A megye fejei is duzzognak rá azóta: nem kapnak semmiféle hivatalt. Hát csak kölcsönöztek neki pár száz forintot a jövő választásig: akkor aztán becsületesen megadja. Vagy úgy se bánja, hogy eszközöljek ki részére egy kataszteri becsllőbizottságot.

Ebbe az utóbbiba belekapaszkodtam, gondolvá, hogy szép szóval lerázom a nyakamról. A biztosság elnyerése végett megteszek — mondám — minden lehető.

Köszönni alásan — azt mondja — addig hát már csak lótelepedőg itt nálam; mert arra való költsége, hogy a vendéglőben éljen nincs.

Meddig telepedik le nálam?
Hát a meddig a kimevezési okmányt kezébe kapja.

Jaj, a gazember! A végén még én örven-dettem, hogy százötven forint kidobásával elutaszolhattam. Azt mondta mikor elvette, hogy igazan derek ember vagyok; de ő annál többet is érdemel, mert képviselőnek egyedül ő lett meg.

Vigyem el az ördög!
Épen a Prémós Pál szemtelenkedésével

nek stb. a másik helyen pedig már be- ismerésben van, hogy léteznek, midőn con- cedálja, hogy egyes tételek kikapása ál- tal lehet, hogy ki jön az ő számításából valami . . . és medve helyet mókust találom! Tehát mégis jó uton járok, mert letem valamit, amit cikkíró ur hosszas tanulmánya után sem tudott feltalálni; vagy keresztül síklani akart felette?

De hogy eredménytelen fáradozásának meddsősége is a tölem nyert perspektívát ki- egészíthesse, im elmondok még egyet mást. A mi cikkíró által felhozott és a jövő évi költségvetés kiadási oldalán kimaradó tete- leket illeti, azokkal szemben ne csak a 136 hold erdő megtakarított famennyisé- gének értékét tevő 12000 frtot állítsa szembe, mert hiszen azok nem teljesen maradnak el és helyökbe olyanok lépnek, melyek a költségvetésnek jelenlegi mérle- gét a teher oldalán még lejjebb szállítják. Így például a csatornázási költségek fede- zésére más alapokból kölcsön vett összeg, mely csak nem 12000 frtot tesz, anoni- mus által felhozott és jövőre kimaradó 2000 frttal nincs törlesztve, tehát még 10000 frt költségvetésileg lesz biztosítandó továbbra is. — Hát a közös temető be- rendezésére szükséges költségek nem költ- ségvetésileg lesznek előteremtendők a leg- közelebbi években? hol van még egy- tervhöz vett sétány beszerzésére megsza- vazott husz. huszonkét ezer forint, mely szintén a polgármesterség aeraja alatt fogja terhelni az adófizetőket? mert cikkí- rő nem lesz hajlandó ezeket saját zsebé- ből fizetni.

Teljes tájékozatlanságra vall cikkíró ré- széről nagy tanulmánya mellett is azon körülmény, hogy S.-a Újhely költségveté- sét realisnak, annak minden tételét helyes- nek találta, részint azért, mert az elmon- dottakat figyelembe sem vette, részint a kiadás rovatán egyes tételek ki is marad- tak, mitől cikkíró, ki élénk figyelemmel kíséri a dolgokat, talán tudomással is bír. Hogy csak egyet hozzak emlékezetébe, kérдем, miért hagyták ki a költségvetés- ből a gimnázium fenntartására megszavazott 3000 frtot? Ez pedig állandó terhe a községnek, ez idén elmaradt, tévedésből e

foglalkoztam egy alkalommal, azon tételövé, hogy miként lehetne valamely hatályos tör- vényt kieszelni az ilyen elődek ellen, — midőn haza érve, jól ösmert halalmaskodó hang úti meg füleimet.

Ah, ő nagysága, az anyósom megint eső- kóli való kedvében van!

Felettem folyt a predikáció.

Hogy én milyen haszontalan, milyen köny- nyelmu, milyen tiszteletlen vagyok — Ezt mind a szegény feleségem szenvedte, a ki bizo- nyosan sir a predikáció alatt. — A predika- ción tovább folyt: hogy eddig bizonyosan a dologházba jutottam volna a magam ember- ségével; mindent neki köszönhetek, már t. i. az anyósomnak; képviselőnek is ő tett meg.

Dühösen nyitottam be az ajtót.

Feleségem sirt; anyósom végig mért a szemével és kíméztet az ablakon; kis fiam meg, a közös berze, hozzám futott nagy duz- zogva s véghetetlen kedvességgel elkezdett feleségem.

Halljad csak, miket beszél ez a esunya nagymama. Pedig képviselőnek téged én tet- tek meg, mikor azt a szép színes tollat visel- tem és mindenütt kiabáltam, hogy éljen papa.

Gutaütés és nevetés környékezett egyszerre. Fiamot szerettem volna összevissza esőköli, anyósomat meg az ablakon kidobni.

Egyiket sem tettem, hanem mondtam: kö- szönöm alásan, hogy megtettetek: le vagyok kötelezve; hanem arra kérlek, hogy többé meg ne tegyetek valahogy!

vagy készakarva (!?) jövőre kétszeresen kell majd felvenni. Ezekon kívül még arról is van tudomásom, hogy S.-a Újhely vá- ros egy polgári elemi és egy felsőbb leányiskola létesítése iránt is tett lépése- ket a minisztériumnál és kilátása is van rég óhajtott vágyának teljesülésére. — Ha ez sikerül — a mi kétséget nem szenved — a község nem megvetendő összeggel mint hozzájárulási összeggel lesz itt is megterhelve.

Ezek mind oly tételek, melyek a költ- ségvetésnek cikkíró által inaurált ked- vező jövőbeli állapotát nem csak leront- ják, hanem még terhebb helyzetet fog- nak teremteni. Jobb lett volna, ha cikkí- rő a kérdés tanulmányozására fordított időt még vagy két héttel megtoldotta volna, akkor talán előbbi észrevételeimben nem vastag tévedést, de a valóságot látta volna, ha ugyan reá nézve ez nem lett volna absurdum.

Ezek mind oly kiadások, melyek be- fognak következni, s oly terhesek, hogy cikkíró által felhozott és elmaradandó kiadások nem csak enyhítik, de sőt eze- ken kívül is tulterhelnek a kiadási oldalt, ha még a megtakarított erdő öllá 12000 frtot tevő értéke továbbra is állandóan felvehető lenne a bevételek rovatán.

Csak egyért sajnálom cikkírót; hogy annyira fáradozott, tanulmányozta a kér- dést, és most is csak azt mondhatja: »nem tudok többet mint addig«, vagy kész akarva homályba törekszik burkolni az ügyet: előbbi esetben vigaszt találhat e közmondásban: »Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas.« akkor ne kérked- jék vele: utóbbi esetben pedig tanácsokat ne osztogasson, mert szavára hajlani senki se fog: ne hidje magát oly bölcsnek, hogy tanácsokat osztogathat, és ne hidjen mást oly korlátoznak, hogy töle tanácsot kérjen.

Még egyet jegyzek meg, hogy elég tapintatlanságával anonus részéről, midőn védelméül mások jellemében, becsület- ségében gázol. Tudja e, mit mondott azzal: »rendesebb tanácsu város a köte- léki dijakat elővigyázóbban fogja kezelni stb.«? ebből — argumentum a contrarioval az következik, hogy a jelenlegi eljáró közegek megbízhatósága, ha nem más, de legalább is aggályos. Nagyon jó lenne, ha cikkíró ur lenne egy kevéssé elővi- gyázóbb és meggondolná előbb a mit tenni, vagy mondani akar.

Ezek után csak azt kívánom hangján kívül ismeretlen ellenfelemnek, hogy le- gyen neki mindig paszulya, aulágot kerit ő magának de S.-a Újhelynek rendezett ta- nácsot, csak viszonyainak jobbrafordultával, még akkor is, ha nem csak »háromszor igen« hanem »Ezerszer« **Sic.**

Új Igazság.

Sok időnek kellett a végtelenség medrébe leza- lania, míg az emberben, a belsőltott jogérzett szikrája annyira föllángolt, hogy a vad önzést némileg megemészítve, »az anyém, tied, övé« fogalmának világót gyújtott.

Korukat megelőző, az emberiség átvét, boldo- gulását szívóknó hordó nagy emberek életelőlt- tüzték ki maguknak e szikra szilárdát, az embe- riség nevelését és mégis tengernyi idő kellett ahhoz, hogy az ember erkölcsi érteke, léte és mivelta jogosultságának eme egyedüli alapja, tért hódított az anyag világában.

Sok, sok idő kellett ahhoz, hogy az ember er- kölcsi lényvé lett, hogy megszürodött erkölcsi

fogalmainak meghódolt, hogy ezeknek alapján társadalmat és ebből jogállamot teremtett.

Megteremtette nagy sokára, hogy rövidebb idő alatt visszafeljődjék.

Megtaláljuk a mai jogállamban is az igazságot, meg, de milyen alakban!

Minden zugból visszhangozik az »igazság« szó- zata, de mily irányban!

A szinpad szinte verítéket izzad az »igazság« szorgalmatos gyártásában és igen nagy komédiás legyen a szereplő, hogy alakításának hűségével, igazságával megalégedjék az auditorium!

A költőt, a novellistát, a festőt, szobrászt agyon- kinnözák, ha egy mákszemnyit vétének az igaz ellen.

Mindeuki és mindenütt csak az igazat kutatja és többé kevésbé meg is találja . . . eszmé- nyítve a művészetben.

De az eredetit hasztalan keressük, csodák cso- dája! — a jogállamban elvesztet: elsikkasztották a nagyok, a hatalmasak vagyis és becsmérlték helyébe egy vadont új alakot, a viszonylagos igazságot.

Nem az az igazság immár, a mi az ember méltóságával, erkölcsi lényegével összefér; nem az, mit évezreden át isteni ihlettségű nagyok igye- keztek az emberiség szívébe oltani, hanem az, a mi a hatalmasak uralkodó rendszerének érdekei- vel nem ellenkezik; az, a mi az ő, kizárólag csak az ő hatalmukat és jólétiüket időről- időre biztosítja.

A legalgaldabb dolognak, habár a legalgaldabb eszközökkel is, megszerzik az igazság sanctióját.

Érdeklőzőségi célozatos teremtése, hűbevezetés és a hol ezek ellentűllására találnak hallatlan és rémítő fenyegetés a hatalom polcáról, ezek az eszközök, melyek a sanctiot kicsikarják.

Igy tanítják a népet időről- időre a körülmé- nyekhez képest változó, alkalmi igazságokra: ilyen erkölcsökből emelnek pilléreket a társadalmi, nemze- ti és állami létnek, miután lerombolták azokat, melyekre oly nagy időn át, szilárd alapon épült.

Am e támoszlopok, — nem jöhet máskép — meg fognak rendülni és jaj azoknak, kik ádáz lelkiismeretlenséggel megromtották az erkölcsöket; jaj nekik, kik a nem-sebb szent értékek ellen irtó hadjáratot intéztek, kik az embert az anyag crea- tójává visszafeljesztették.

Majd ha már a még most pislogó erkölcsi szikrát egészen kialutták majd ha az általuk növelt érzékiség fölkorhásolt szüvedéyessége a rend korlátait fogja ostromolni, mivel és hogyan fognak reá hatni, hogyan fogják legyőzni?

Lémület fogja el az embert, ha erre gondol! De hát a hatalmasok a jelen örömeinek emberei. Mit törődnek ők az emberiséggel; mit nemzetek- kel, államokkal; mit a jövővel, ha jelen érde- kükéről van szó.

Egyelőre pedig mind jobban közelünk a bün- hódéshez, melyet valamennyien megérdemeltünk, mert az erkölcsösöget kellő erőlyllyel megvédel- mezni nem siettünk, és nem siettünk.

V. J.

VEGYES HIREK.

— Képviselő választások. F. hó 28-án zajlot- tak le megyénkben a képviselő-választások. Erős harc volt a kormánypárt és az ellenzék között a tőke teresei, — az o.-liszka! és a megyaszói választó kerületekben. A mádiában csak a kortes- kedések idejének kérdete volt nagy izgalom, amely midőn a kormánypárt jelöltje vissza lepett, meg- szűnt teljesen s egyhangú volt a választás. Az utolsó nap izgalomba jutott az ellenzék fellépése folytán, az uhelyi kerület is. — Nem esett jól látni, hogy a közigazgatás, sőt még az állami tisztviselők is, minden erejüket és idejüket a vá- lasztási izgalomban való részvételre használták fel. Különösen a fentebb megjelölt kerületekbe tapasztaltuk azt, hogy úgy fejezzük ki magunkat — tulajdonképen rá fektüdték a kerületekre. — A választás eredménye megyénkben különben a követ- kező: A homonnai kerületben egyhangulag választó- tott meg a volt képviselő, gróf Andrássy Sándor; a nagymihályiba szintén egyhangulag gróf Vay Ernő; a tókeresztesiben gróf Andrássy Ti- vardó Bujanovics Sándor ellenében; az uhelyiben Dékus Ernő Dr. Schön Vilmos ellenében; a bod- rokgyőziben egyhangulag báró Somogyi István a volt képviselő; az ó-liszkaiban Molnár Béla dr. Vázsonyi Vilmos ellenében; a mádiában Bernáth Béla egyhangulag; a megyaszóiban Nagy Sándor volt képviselő dr. Kovács Gyáborral szemben.

